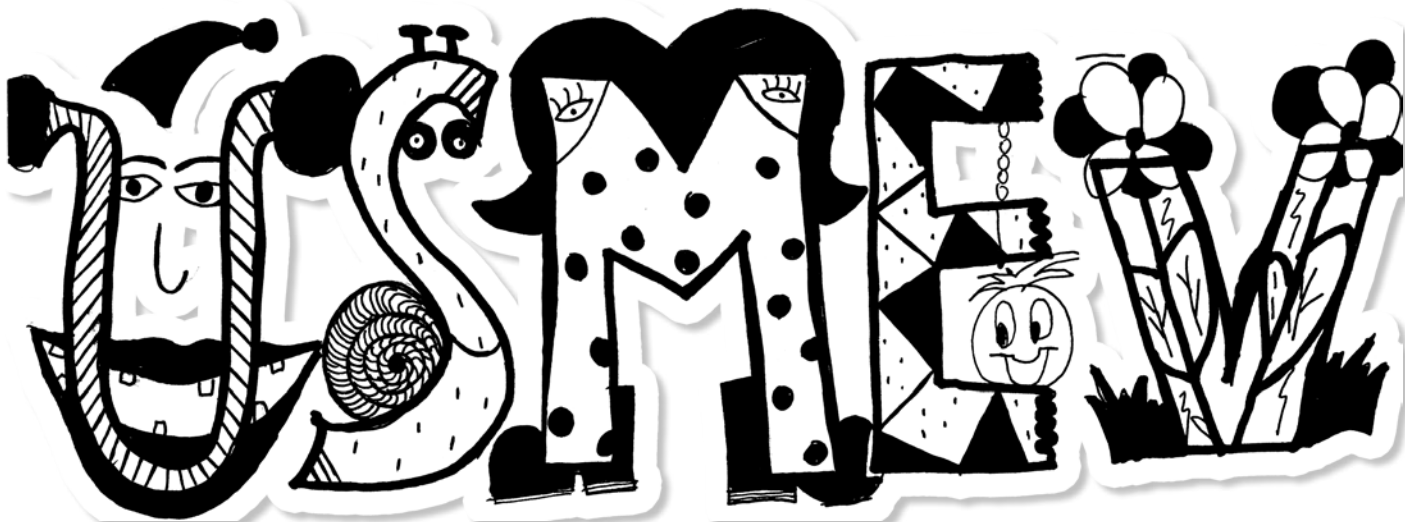

Časopis žiakov Cirkevnej základnej školy sv. apoštola Pavla v Sihelnom č. 2/2018

Školský spravodaj

Škola v minulosti a dnes

INTERAKTÍVNA TABULA, INTERNET, POČÍTAČ... to je len zlomok vymožeností, ktoré sa pri dnešnom vyučovaní používa. To, že to nebolo vždy tak, sme si uvedomili až pri spracovaní projektu z dejepisu, kde bolo za cieľ do školy priniesť školské pomôcky našich starých rodičov a prarodičov.

Začalo veľké pátranie. Niektorí priniesli ozajstné zaujímavosti ba až rarity. Tí, ktorých príbuzní hmotné spomienky na školu nezanechali, aspoň spísali, ako to kedysi chodilo. Z „historických“

môcok sme si vytvorili výstavku, ktorú si mohli pozrieť aj mladší žiaci. Nechýbali na nej školské aktovky, staré knihy, časopisy, šlabikáre, vysvedčenia, ba i pionierske oblečenie.

Veru nebolo im čo závidieť. Okrem školy museli aj tvrdo pracovať na poli, no i tak sa snažili učiť čo najlepšie. Najviac nás zaujali vysvedčenia, na ktorých sme vyčítali, že okrem predmetov, ktoré máme v škole teraz my, mali aj hodnotenú hodinu krasopisu. Ktovie ako by sme z nej obstáli teraz my, keď náš krasopis ospravedlňujeme tým, že sa všetko píše na počítačoch. Ďalšou zaujímavosťou bola hodina ručných prác. Dnes mnohí mladí nevedia do rúk chytiť ihlu či kladivo. Možno by nebolo na škodu sa k týmto predmetom vrátiť.

...štylovo do školičky...

ÚVODNÍK

Opäť september, opäť škola! Mnohí si obdobie školského roka spájajú len s povinnosťami a považujú ho za čas písomiek, domácich úloh, učenia sa. Lenže povinnosti sme mali aj počas prázdnin a človeka sprevádzajú počas celého jeho života. Všimnite si, koľko ich majú naši rodičia! Treba si ale uvedomiť, že to naše „školské trápenie“ je popretkávané aj množstvom zábavy a zaujímavosťami. V škole nás okrem učenia čakajú besedy, stretnutia so zaujímavými ľuďmi, s priateľmi, prostredníctvom exkurzií navštívime rôzne miesta, veľa sa dozvieme. Nehovoriac o tom, že tých desať mesiacov nie je až tak veľa, lebo sú popretkávané prázdninami. Ubehnú ako voda.

O spštenie vášho pobytu v škole sa budeme počas školského roka starať aj my, redaktori

časopisu Úsmev. Ak by sa k nám chcel niekto pridať, budeme veľmi radi, že sa náš redakčný tím zas rozrastie. Začínáme už v septembri a prinášame vám rubriky, ktoré dôverne poznáte. V Školskom spravodaji vám pripomenieme, čo sme prežili posledné mesiace minulého školského roka. V rubrike Naše naj... by sme sa v tomto roku chceli zamerať na plodiny, ktoré, patria medzi najstaršie a najbežnejšie pestované v našej obci. Začínáme so zemiakmi. Predstavíme vám víťazné práce našich „malých spisovateľov“ a posvietili sme si aj na prázdninové hubárčenie našich žiakov. Samozrejme nebude chýbať osemšmerovka, vtipy a zábava.

Prajeme vám veľa zábavy pri čítaní nášho časopisu.

S pozdravom šéfredaktorka
Emma Kutláková
usmevczs@gmail.com

ÚSMEV je opäť PRVÝ

Náš školský časopis Úsmev totiž znova potvrdil svoju kvalitu a v súťaži Najlepší školský časopis získal 1. miesto. Súťaž každoročne vyhlasuje Knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne v spolupráci s týždenníkom MY Orava -red

Mravy, čiže správanie, bolo známokované trochu inak. Stupeň chválibitebný bol ako terajší výborný. Učiteľia sa s výchovou nemaznali. Bolo bežné, že žiak schytil zaucho a doma sa ani nepriznal, lebo by ho ešte potrestali aj rodičia. Palička ako ukazovadlo mala aj výchovnú funkciu.

No i napriek vymoženostiam, ktoré v škole máme, si školu a vyučujúcich nie vždy vážime a prídeme nám otravná. Ako nám v nej bolo dobre, pochopíme asi až časom, keď dospejeme a opustíme školské lavice.

„Kde bolo lepšie ako v škole...“ tak na ňu spomínajú tí, ktorí ju opustili.

Sabína Macso-diová, 9. A

Učebné pomôcky našich rodičov a starých rodičov

Aké je to byť nevidiacim

„Byť slepý veru nie je jednoduché. Väčšina sa na vás pozerá ako na iného. Žijete svoj život v nepoznaní a v tme. Viete si to predstaviť? No i tak netreba strácať nádej a nevzdávať sa...“ takto začali svoje rozprávania Marek a Juraj, dvaja nevidomí mladí muži, ktorí nám prišli priblížiť svoj život s postihnutím.

Neprišli sami. Sprevádzali ich priatelia. Jedným takým bol aj slepecký psík. Predviedol nám, čo všetko dokáže a ako môže nevidomému pomôcť. Rozozná dvere, vie zastaviť pred prekážkou, podá spadnutú vec. Má povolené vojsť všade tam, kde môžu ísť ľudia. Pri jeho práci ho netreba rozpyľovať. No možnosť mať takého psa, nemá každý slepý. Jeho výcvik je totiž veľmi drahý. Väčšina slepcov si musí vystačiť s paličkou. Tá ich „palička-pomocníka“ je bielej farby. Preto, keď uvidíte takého človeka, neváhajte a pomôžte mu.

Aké je to byť slepý, sme si mali možnosť vyskúšať aj my. S previazanou šatkou sme mali chytiť lopty. Čo myslíte, dá sa to? Nevidiaci

majú lopty, ktoré štrngajú, a tak sa aj oni môžu zahrať. Musia však pri tom využívať ďalšie zmysly omnoho viac ako človek vidiaci. Tie majú oproti vidiacim oveľa lepšie vyvinuté. Napríklad taký hmat. Vďaka nemu čítajú Braillovo písmo.

Moderná doba prináša aj mnohé vychytávky, ktoré sú takýmto ľuďom nápomocné. Ukázali nám, ako vyzerá váha, ktorá rozpráva, mobil, ktorý vám povie, na akej aplikácii ste a čo máte urobiť aby ste ju otvorili. Zaujímavou bola aj menšia „obdĺžniková vecička“, ktorá napovie, akej farby sa práve slepý dotýka.

Svoje rozprávania a aktivity dopĺňali pesničkami, ktorými rozospievali aj nás.

Deň slobody tlače 3. MÁJ

Na konci februára Slovenskom otriasla správa o smrti novinára Jána Kuciaka a jeho priateľky.

Tieto správy nenechali chladnými ani nás malých novinárov časopisu Úsmev. Hoci ešte veľa vecí nechápeme, jedno však vieme a uvedomujeme si naplno. Novinár má písať pravdu bez ohľadu na to, aká je krutá a nemá byť za to v demokratickom štáte trestaný. Preto sme si 3. máj – Deň slobody tlače pripomenuli vysielaním v školskom rozhlase.

V roku 1991 Organizácia spojených národov pre vzdelanie, vedu a kultúru vyhlásila 3. máj za Svetový deň slobody tlače. Ide o deň, kedy sa pripomínajú základné princípy slobody tlače. Svetový deň slobody tlače po-

skytuje príležitosť pripomenúť základné princípy slobody tlače, hodnotiť jej úroveň, brániť médiá pred útokmi na ich nezávislosť a v neposlednom rade spomenúť si aj na novinárov, ktorí boli zabití pri plnení si svojich povinností. Sloboda prejavu sa musí rozšíriť aj na bezpečnosť médií na internete. Tento deň sa podľa OSN má osobitne týkať bezpečnosti novinárov, odstraňovania beztrebnosti za zločiny spáchané proti slobode tlače, ďalej bezpečnosti a otvorenosti internetu ako podmienky pre bezpečnosť na počítačovej sieti. Sloboda tlače nie je niečo, čo majú médiá a občania automaticky dané, je to hodnota, ktorú si treba vážiť, neustále za ňu bojovať.

Zuzana

Vonšáková, 6. A, internet

Žiaci si vyskúšali, aké je to byť nevidiacim

Veríme, že z tejto peknej výchovnej akcie odišli všetci poučení a keď uvidia niekoho s poruchou

zraku, budú vedieť správne zareagovať a vhodne pomôcť.

Kristína Pindjaková, 6. B

Takto pekne vytvárame pozdravy pre deti do cudziny

eTwinning

Naša škola sa zapojila do programu eTwinning. Ten sa zameriava na podporu využívania informačných a komunikačných technológií za účelom vytvorenia partnerstiev európskych škôl.

Umožňuje nášť partnerskú školu, s ktorou možno realizovať projekty v rámci vyučovania v bezpečnom virtuálnom prostredí (TwinSpace). Je to spoločenstvo škôl, do ktorého je zapojených takmer 280 000 učiteľov z celej Európy.

Žiaci školy sa zapojili do krátkodobého projektu „Writing Easter cards in national languages“.

Deti vyrobili viac ako 100 kusov ručne maľovaných a zdobených veľkonočných pohľadníc, pozdravov. Vpisovali do nich slovenské veršičky aj veľkonočné vinšy. Postupne sme vytvorili prezentáciu o našej škole v anglickom jazyku. V marci sme rozposlali veľkonočnú poštu do partnerských škôl v Rumunsku, Poľsku, Čechách, Litve, Fínsku, Grécku ale aj Taliansku.

Koncom marca sme aj my

z týchto krajín prijali veľkonočné pozdravy a vystavili ich na hlavnej chodbe, kde si všetci mohli pozrieť to, čo vytvorili naši kamaráti z partnerských škôl.

Väčšina našich partnerských škôl boli veľmi aktívnymi a prínosnými členmi projektu. Pravidelne sme spolu komunikovali. Projekt skončil na konci marca. Tento školský rok sa naša škola opäť plánuje do projektu zapojiť. Už teraz sa všetci veľmi tešíme na nových priateľov z európskych krajín.

Aneta Pindjaková, 5. A

Jeden z našich veľkonočných pozdravov

Netradičný DEŇ DETÍ

Medzinárodný deň detí sme tento rok oslávili netradične. Oslavovalo sa už týždeň pred termínom na lúke Hrbík medzi Oravskou Polhorou, Rabčou a Rabčicami. Z týchto dedín tam prišli aj všetky deti.

O zábavu sa postarali aj naši deviataci

O to bolo celé podujatie zaujímavejšie, lebo sme sa tu mohli stretnúť so svojimi kamarátmi, sesternicami a bratrancami z okolitých dedín.

Celý program si pre nás pripravili požiarnici našej i okolitých obcí spolu so starostami. Bol naozaj pestrý. Mohli sme sa povozíť na štvorkolkách, vyskakať na nafukovacích hradoch a trampolínach. Prišli aj páni policajti s cvičným psom, ktorý nám ukázal, ako naháňa zločincov. V akcii sa ukázali aj hasiči. Tí hasili horiace auto a rozstrihovali ho. Zásah a boj s ohňom predviedli aj na-

ši žiaci s Požiarnického krúžku. O kultúrny program bolo tiež postarané. Každá škola si totiž pripravila krátke vystúpenie. Nechýbal folklór, tanec, spev. Z našej školy si predstavenie pripravili deviataci. Za doprovodu gitary, saxofónu a dvoch maskotov-tučničiek spievali veselé pesničky.

Nechýbalo ani občerstvenie. Každý žiak dostal kupón, za ktorý si mohol vybrať kofolu a klobásku.

Z pekne stráveného dňa sme si domov odnášali nielen milé spomienky, nové priateľstvá ale i malé odznaky, ktoré nám tento deň majú pripomínať. **Nina Kolčáková, 6.A**

Novoty z ríše vtáctva

Vrabca, lastovička, bociana, orla určite každý z vás pozná. No poznáte aj kuvičku vrabčieho či tetrova hlucháňa? O nich nám prišla porozprávať Ing. Zuzana Kertysová. Tie totiž patria medzi vzácne druhy vtáctva, ktoré žijú v ekosystéme CHKO Horná Orava. Tieto vtáky žijú v pralesoch na Pilsku a v Babej hore.

Kuvička vrabčí

Kuvička je najmenší druh sovy v Európe. Meria iba 16 cm, čo je sotva veľkosť škorca. Základná farba vrchnej časti tela je tmavo hnedá s výraznými bielymi alebo žltobielymi škvrkami. Chvost je tiež tmavohnedý s bielymi koncami pier a niekoľkými svetlými priečnymi prúžkami. Má v pomere k telu malú guľatú hlavu, sfarbenú podobne ako chrbát. Zobák

má voskovo žltý, pri koreni zelený, nohy má operené, špinavo biele s hnedými škvrkami, pazúry čierne. Samec a samica sa navzájom zafarbením nelíšia, mláďatá sú iba tmavšie. Samica je väčšia ako samec. Jeho let je vlnitý, v období hniezdenia lieta aj vo dne. Na rozdiel od ostatných sov má pomerne vysoký piskavý hlas. Väčšinou sa ozýva jednoduchým opakovaným pískaním.

Tetrov hlucháň je najväčší vták spomedzi bažantovitých vtákov. Volá sa tak preto, lebo keď spieva, robí „pop“ a je na pár sekúnd hluchý. Samec je tmavý s nevýrazne sfarbenou hlavou a svetlým zobákom. Dospelí jedinci merajú až 60 cm a vážia 1 až 1,5 kilogramu. Jeho výrazný chvost má široké oblé zakončenie. Samica je asi o 10 cm menšia ako samec a je sfarbená hrdzavo-hnedo.

Väčšinu roka žije tetrov skryto a samotársky v miestach, kde nie je rušený prítomnosťou človeka. Potrebuje vhodný životný priestor o rozlohe až 30 kilometrov štvorcových. Obýva slnečné zmiešané

a ihličnaté lesy alebo rašeliniská, kde si opatruje potravu zberom a hrabaním. Živí sa bobuľami, trávami, ihličím a mravcami. Samica znáša a zahrieva 6 až 10 vajec a sama sa po vyliahnutí stará o kuriatka. V prvom roku života v priemere prežije len asi desať percent mláďat.

K jeho prirodzeným predátorom patria kuna a líška, vajcia z hniezd vyberajú straky a vrany.

Na jar začína tokať ešte za tmy v korunách stromov a tok dokončuje na zemi. Za posledné roky hlucháňov u nás ubúda.

Prázdniny prinášajú aj časté prechádzky do prírody a hriby či čučoriedky. Možno ste aj vy mali cez ne to šťastie a zahliadli ste tieto milé operece. Ak áno, dajte

nám vedieť. Radi o tom napíšeme do Úsmevu. **Tamara Vronková 5.A**

Tetrov hlucháň

Škola v prírode

Posledné týždne školského roka strávili naši tretiaci v škole v prírode v Ústí nad Priehradou.

Okrem posledného opakovania a učenia zažili pod vedením anímátorov a pani učiteliek kopec zábavy. **-red**

Misia ŽIVOT

„Spravuj, čo si dostal, neber, čo si nedaroval“ – tak s týmto mottom k nám na sviatok Božieho tela, 31. mája, zavítalo spoločenstvo Misia Život.

Spevom, vlastnými svedectvami a tvorivými úlohami, chceli žiakom priblížiť jedinečnosť každého z nás. V tíme týchto mladých bola aj politička Renáta Ocilková, ktorá žiakom rozpovedala vlastný životný príbeh a Božie pôsobenie v ňom. Spoločne sa so žiakmi rozprávali o tom, čo znamená

byť dobrým. Deti ukázali, že budovanie hodnôt im nie je cudzie a uvedomujú si svoju vlastnú ľudskú hodnotu. Aktívne sa zapájali do hier a tvorivých úloh. Tí menší si z podujatia odnášali masky, ktoré vlastnoručne dokresľovali. Celý program bol doplnený spevom a hudbou. **Nina Kolčáková 6.A**

Neskrývaj sa za masku

*Naša prvá exkurzia
Dňa 22.5. sme išli na exkurziu do Martina
a autobusom. Vyskúšali sme si autobus a
išli sme sa najesť. Potom sme išli do
divadla. Ladli sme si na smešne sboľichy.
Zhaslo svetlo a bola úplna tma. Rozprávka
bola o múdrom Kokoškovi a sliepke, ktorá
miesla zlate vajcia. Cisťou
domov sme spievali veselé pesničky.*

3.A

Lepšie raz vidieť, ako stokrát počuť

Staré hory

Medzi pravidelné exkurzie našich žiakov patria návštevy Krivej, Zákamenného či Banskej Štiavnice.

Tieto trasy absolvovali aj v závere minulého školského roka. No 6. júna mali žiaci 5. a 6. ročníka možnosť navštíviť aj pútnické miesto Staré Hory a neďalekú dedinku Španiu Dolinu. Obe tieto obce vznikli okolo 13. storočia ako banícke osady a spracúvala sa tu strieborná a medená ruda. Vo vyťaženej hľušíne sa dokonca našli aj kamenné nástroje používané pri ťažbe rudy. Vrchol rozvoja Staré Hory dosiahli na prelome 15. a 16. storočia, kedy bol v obci vybudovaný rozsiahly komplex taviacich hút, čo podmienilo aj rozvoj ťažby dreva a uhliarstva.

Zatiaľčo v Španej Doline na návštevníkov čaká bohaté spoznávanie histórie ťažby rúd, Staré Hory

sú navštevované kvôli Bazilike minor, starodávneho a preslávenému kostolu, zasvätenému Navštíveniu Preblahoslavennej Panny Márie, v ktorom sa už od 15. storočia uchováva pamätná socha Bohorodičky a Studničky Panny Márie.

Podľa ústneho podania obyvateľov obce Staré Hory sa vznik

prameňa odvodzuje z čias občianskych nepokojov v 17. storočí, keď celé okolie Starých Hôr bolo v rukách protestantského vojska. Obyvatelia Starých Hôr sa obávali, že nepriatelia dostanú sochu Panny Márie. Sochu zložili z oltára, dôkladne ju zabalili a potom zakopali na mieste terajšej Studničky.

ky. Roku 1711 ju vykopali z úkrytu a v slávnostnom sprievode ju preniesli na oltár. Na pamiatku, že tu na kopci bola kedysi ukrytá socha, vyvesili obraz Panny Márie. Pod obrazom vyvierať svieži prameň.

Dlhé roky bol prameň zanedbávaný. Zmenilo sa to až 1. 9. 1886, keď bol náhle uzdravený z ťažkej choroby starohorský farár Matej Hrivňák. Po prechladnutí mal veľké bolesti hlavy, uši a dasien. Pre zapálené dasná nemohol ani jesť. Keď zlyhali lieky a bolesti sa zväčšovali, obrátil sa s dôverou o pomoc k Panne Márii – Uzdraveniu nemocných. Dal si priniesť vodu z mariánskej Studničky a len čo vypil prvý pohár vody, bolesti hneď prestali.

On dal ako prvý podnet, aby sa na tomto mieste postavila kaplnka. Odvtedy toto miesto prešlo viacerými rekonštrukciami a úpravami. O zázračnej sile tohto miesta svedčia aj tabuľky s podakovaniami na stene pri prameni.

Toto pútnické miesto každoročne, a to nielen počas púti, navštívi množstvo veriacich. Sme radi, že aj my sme boli medzi nimi.

Simona Záhumenská, 6. A

Padali rekordy

Deň 23. apríl je špecifickým dátumom pre svetovú literatúru. V tento deň roku 1616 zomreli takí veľikáni svetovej literatúry, ako Miguel Cervantes y Savedra, William Shakespeare a Inca Garcilaso de la Vega.

Deti čítajú bájky od Jeana de La Fontaine

cúzskeho spisovateľa bájok Jean de la Fontaine. Každý, kto sa čítania zúčastnil, potvrdil účasť v maratóni svojím podpisom. „Takéto maratónske čítania chceme v škole konať každoročne. Uvidíme, ktorý ročník bude mať najviac čitateľov,“ povedala pani učiteľka Kutláková, ktorá maratón organizovala.

Ďalšou peknou aktivitou, kto-

rá sa konala v knižnici, bola Súťaž o najkrajší čitateľský denník. Išlo o druhý ročník súťaže. Svoje denníky predstavilo 37 žiakov.

Spomedzi nich žiaci, ktorí navštívili knižnicu, tajným hlasovaním vybrali tri najkrajšie. Na 1. mieste sa umiestnil denník Karin-ky Stašovej, ktorá za získala viac ako šesťdesiat hlasov. Na druhom mieste sa umiestnila Zuzana Vonšáková a tretie miesto získala Tamara Vronková.

Výherkyniam gratulujeme a prajeme im veľa kreativity pri písaní a zdobení denníkov.

Emma Kutláková, 8. B

Vítazka súťaže Najkrajší čitateľský denník Karin Stašová z 6. B

Výročie narodenia alebo úmrtia majú v tento deň aj Maurice Druon, Halldór Laxness, Vladimir Nabokov, Joseph Pla a Manuel Mejía Vallejo. Všeobecná konferencia UNESCO na svojom 28. zasadnutí roku 1995 prijala návrh, ktorým sa 23. apríl stal Svetovým dňom knihy a autorských práv. V škole sme si tento deň pripomenuli čitateľským maratónom. Čítalo sa počas celého dňa a do maratónu sa zapojilo až 230 žiakov školy od prvákov až po deviatakov. Deti čítali bájky od známeho fran-

Deň kvetov – 21. jún

Tento dátum si väčšina z nás spája so začiatkom leta – s letným slnovratom. No vedeli ste, že tento deň je aj Dňom kvetov? Je určený hlavne pre všetkých milovníkov kvetov, zelene či záhradkárov. Pri-
pomenuli sme si ho aj v škole.

Deti i učitelia mali do školy priniesť kvetinu a darovať ju svojmu kamarátovi; osobe, ktorú majú radi, na ktorej im záleží.

Takže štvrtkové ráno cupitali do školy žiaci vyzbrojení peknými kyticami, ktoré počas dňa darovali. Do akcie sa najviac zapojili druháci. Kvetinka v ruke nechýbala takmer nikomu. A ako sa ukázalo, pre žiači-

kov boli najmilšími pani učiteľky, pretože práve im kvetinkysmerovali.

Veríme, že tento pekný sviatok si pripomenieme aj v tomto školskom roku.

Diana Kutláková, 9. A

Privítali sme ...

1.A

1.B

Rozlúčili sme sa ...

9.A

9.B

F6

Stlačením klávesy F6 označíte v internetovom prehliadači adresu internetovej stránky, na ktorej sa práve nachádzate. V kombinácii s CTRL + C a s CTRL + V dokážete takto rýchlo a efektívne kopírovať odkazy internetových stránok.

Nie, nebojte sa, nebudem vás učiť, ako narábať s počítačom a na čo slúžia klávesy F1 – F12.

Hovoriť budeme o hudobnej skupine F6, ktorá nás prišla v poslednom týždni školského roka potešiť svojimi piesňami. Je to rómsko-slovenská evanjelizačná kapela, ktorej názov je odvodený ako skratka z Listu Efezanom. Kapitola 6,10-20 tu hovorí o Božej výzbroji, ktorú nám prišli chlapi z kapely svojimi piesňami a svedectvami priblížiť.

„Napokon upevňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci.

Oblečte si Božiu výzbroj, aby ste mohli čeliť úkladom diabla.

S F6-ou si zaspievali aj naši žiaci

Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach.

Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v deň zla odolať, všetko prekonať a obstáť!

Stojte teda:

bedrá si prepáste pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a obujte si pohotovosť pre evanjelium pokoja!

Pri všetkom si vezmite štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy zloducha!

A zoberte si aj prilbu spásy a meč Ducha, ktorým je Božie slovo!

Vo všetkých modlitbách a prosbách sa modlite v každom čase v Duchu!

A v ňom vytrvalo bďte a proste za všetkých svätých!

Aj za mňa, aby mi bola daná reč, keď otvorím ústa, a aby som smelo zvestoval tajomstvo evanjelia, ktorého vyslancom som aj v okovách, aby som mal v ňom odvalu hovoriť, ako som povinný.“

List Efezanom 6,10-20

Diana Kutlákova, 9.A

Žiackym perom Naše NAJ...

ZEMIAKY

Určite každý veľmi dobre vie, že zemiaky sa ku nám dostali po objavení Ameriky. Predpokladá sa, že pochádzajú z peruwánskych Ánd, kde ich pestovali Inkovia už pred 4 až 5 tisíc rokmi.

Španielski dobyvatelia ich na prelome 15. a 16. storočia objavili v Ekvádore na zemiakových trhoch a doviezli do Európy. Veľmi skoro sa stali potravinou na lo-

...kedysi

diach. Námorníci, ktorí ich jedli, netrpeli chorobami. V Európe však dlho trvalo, kým sa zemiaky udomácnili. Na túto napohľad nie veľmi príťažlivú plodinu sa na starom kontinente dlho pozerali s nedôverou. Keď ich doviezli prvýkrát do Talianska a Francúzska, ľudia ich odmietli. Vyzerali vraj odpudzujúco a mali trpkú príchut.

Na Slovensku sa prvýkrát o pestovaní zemiakov zmieňuje mních Cyprián z Červeného Kláštora – v spise Pojednání o poľnohospodárstve na Spiši z roku 1768. Skutočný rozmach pestovania zemiakov tu nastal až na začiatku 19. storočia. V mnohých obecných kronikách sa však môžete dočítať, koľko peripetií ich pestovanie ob-

nášalo. Stalo sa i to, že ľudia nevedeli, že sa jedia podzemné plody. Pojedli zelené hľuzy na vrchnej časti rastliny, tie sú prudko jedovaté, tak pomreli.

Ich pestovanie tiež nebolo jednoduché. Teraz sme zvyknutí, že ich na jar traktor zasadí a na jeseň zas vykope. My ich maximálne tak pozbierame. No v minulosti si zemiaky vyžadovali oveľa viac. Na poliach sa schádzali celé rodiny, aby sa podieľali na ich pestovaní. Začalo to skoro na jar, keď sa „hádzala podskyba“. Do riadkov vyoraných koňom sa dávali sadenice. O dva týždne bolo treba zem prekopáť, aby mohli zemiaky rýchlejšie vyrašíť na povrch. Potom nasledovalo ďalšie kopanie,

takzvané „rušanie“ a za ním okopávanie. To sa robilo okolo sviatku svätého Jána. Gazdovia takto okopaný krásne sa riadkujúci záhon ozdobili vetvičkami stromov. Potom mali zemiaky pokoj až do jesene. Začínali sa kopáť v polovicike septembra, samozrejme ručne. Zase sa stretli rodiny. Ich členovia sa okrem práce porozprávali, posedeli pri ohníku, opiekli zemiaky, slaninku.

Dnes je všetko veľmi rýchle a moderné. Zemiaky sa sadia hneď

do riadkov, burina sa namiesto kopania odstraňuje chemikáliami, rast sa podporuje ďalšími „modernými postrekmi“, kone vystriedali traktory.

No zemiaky sa stále tešia veľkej obľube a i v našej dedine ich pestuje takmer každá domácnosť. To, čo neskončujú jej členovia, skončujú domáce zvieratá. Poslúžia ako príloha, no dajú sa z nich uvariť i všelijaké fajnové dobrôtky. Pár z nich vám aj ponúkame.

Simona Záhumenská, 6. A

dnes...

Kto straší päťkárov

Bola raz jedna trieda a v tej triede sídlila veľká príšera. No videl ju len ten, čo dostával samé päťky. Pýtate sa prečo? Pretože k čomu by bola príšera, keby niekoho nestrašila?

Príšera nosila na hlave veľkánsku korunu a pýšila sa množstvom päťkárov, ktorých utrápila. Nikto však nevedel, ako presne vyzerá,

lebo vzbudzovala takú hrôzu, že sa päťkári báli o nej rozprávať. Najčastejšie prehla päťkára cez koleno, obrútila ho svojím dlhým chvostom tvarovaným do špičky a vyniesla až hore na komín školy. Päťkár tam s plačom sedel až dovtedy, kým jej nesľúbil, že si známky opraví a bude sa vzorne učiť.

Kedysi vraj chytila jedného žiaka, ktorý sa nechcel učiť sloven-

činu, hodila ho medzi myši, sysle, kobyly a byky a ten hneď sypal všetky vybrané slová.

Iný zas prepadal z geografie. Nechala ho teda kopáť zem dovtedy, kým sa neprekopal do Austrálie. Ak sa chcel dostať domov, musel peši prejsť viac ako pol zeme-gule a naučil sa tak všetky mestá, moria, oceány.

Jeden zas nič nevedel o starom Ríme. Tak ho veru naša príšerka zavrela do kabinetu dejepisu medzi všetky tie vykopávky a on

sa odtiaľ vykopal až vtedy, keď sa spoznal so všetkými rímskymi panovníkmi.

A takto by sme mohli pokračovať a hovoriť o ďalších, ktorí zle dopadli. Vlastne dobre, lebo z hlupákov sa stali mudrci. Lenže za akých okolností!

My pevne veríme, že sa s touto príšerou stretnúť nechcete a budete sa vždy svedomito učiť. Potom príšerina hrdá korunka splasne a ona zmizne do zabudnutia.

Tamara Vronková, 6. A

POZOR!**AJ V TOMTO ŠKOLSKOM ROKU SEPARUJEME!!!**

Tetrapaky, plechovky, papier, elektrospotrebiče, baterky môžeš priniesť do školy na vyhradené miesta, prípadne triednym učiteľom!!!

Najlepších „zberačov“ čaká opäť na konci školského roka odmena!!!

Pracanti z 9. B na čele s pánom školníkom.

Aby po nás niečo zostalo

Je zvykom, že deviataci pobyt v našej škole zakončia niečím, čo po nich zostane. Niečím, čo ich bude pripomínať mladším žiakom, čo bude pre nich užitočné.

Naši predchodcovia tak na školskom dvore v spolupráci s pánom školníkom a pani učiteľkami vytvorili mozaikové krížové cesty, okrasnú záhradu, hojdačky a posedenie. My sme k tomu všetkému tiež troškou prispeli. Vytvorili sme informačné tabule s názvom Príroda je Boží dar, ktoré majú informovať, ako dlho sa odpad rozkladá, keď mu nenájdeme správne miesto. Veríme, že tabule nebudú len okrasou, ale pred-

všetkým povzbudením a poučením, ako správne s odpadom nakladať. Zároveň sa tešíme, že keď sa po rokoch zastavíme našej škole, povieme si:

„To sme urobili my.“

Anton Kutlák

Informácie o dĺžke rozkladania odpadu sme vám prinášali už v minulom čísle, no pripomeňme si, čo niektorí veľmi rýchlo zabú-

NAŠI VÍTAZI

Aj v minulom školskom roku sa našim žiakom veľmi darilo, či už to boli atletické súťaže, literárne súťaže ale aj mnohé iné.

Dúfame, že aj v tomto školskom roku sa našim žiakom bude dariť. **Vítazom srdečne gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov.**

Vianočná pohľadnica: 1.

Dejepisná olympiáda: 2. Blažej Staš (okresné kolo), 2. (celoslovenské kolo)

Chemická olympiáda: 2. Marta Kekeláková (okresné kolo)

Biblická olympiáda: 2. Matej Piták, Peter Mazurák, Peter Perveka (regionálne kolo)

Kubínske spievanky: 2. Matej a Ester Pitákovci (krajské kolo)

Galéria talentov – vlastná literárna tvorba: 1. Zuzana Vonšáková

Detský literárny majáček:

1 – 4. poézia: 2. Emil Bielák, 3. Samuel Chudják;

5 – 9. miestna povesť: 1. Karin Stašová, 2. Kristína Pindjaková, 3. Tamara Vronková;

5 – 9. poézia: 1. Kristína Kuráková;

5 – 9. próza: 1. Emma Kutlaková, 2. Tamara Vronková;

Najlepší školský časopis:

1. Úsmev;

Hviezdoslavov Kubín: Cena

poroty Monika Jurášová;

Villa Zerna: Cena poroty Emma Kutlaková (celoslovenská súťaž)

Atletika:

skok do výšky: 1. Martin Bielák, 3. Richard Hopjak;

beh na 300 m: 3. Martin Bielák;

hod guľou: 1. Richard Hopjak, 2. Nina Ďubašáková;

skok do diaľky: 3. Richard Hopjak;

beh na 800 m: 3. Martin Bielák;

beh na 60 m: 3. Oliver Gužňák.

Spolupráca v skupine

– atletika

2. skupina mladších žiakov
-red

dajú. Eko-informačné tabule nás upozorňujú:

Druh odpadu Rozklad

- ohryzok z jablka 3 – 6 mesiacov
- cigaretový ohorok 3mes – 2 roky
- zápalka 6 – 10 mesiacov
- list papiera 2 – 5 mesiacov
- pomarančová kôra 6mes – 1,5 roka
- ponožka 1 – 2 roky

- žuvačky 5 rokov
- krabica od mlieka 6 – 10 rokov
- plastový kelimok 50 – 80 rokov
- motorový olej 10 – 100 rokov
- plechovka 20 – 100 rokov
- batéria 200 – 500 rokov
- pneumatika 250 rokov
- igelitová taška 500 rokov
- PET fľaša 500 rokov
- polystyrén okolo 1000 rokov
- sklo okolo 4000 rokov

Dejepisná hlavička

Najobľúbenejším predmetom nášho spolužiaka Blažej Staša je jednoznačne dejepis. Pri spomenutí nejakej historickej udalosti vás hneď zahrnie množstvom faktov a súvislostí.

V minulom školskom roku sa mu svoje vedomosti podarilo zúročiť. Nielenže vyhral v okresnom kole dejepisnej olympiády 2. miesto, ale na krajskom kole sa spomedzi 22 žiakov umiestnil ako tretí. Boli sme teda na všeličo zvedaví a opýtali sme sa ho:

• Ako dlho si sa pripravoval na olympiádu?

Od septembra do marca. Na krajské kolo som sa začal učiť už v septembri. Preštudoval som niekoľko kníh a učebnice 5. – 9. ročníka. Medzi nimi bola aj jedna poriadne „tučná“ kniha Lexikón dejín. Po víťazstve v krajskom kole som ešte doťahoval nejaké nedostat-

ky. Okresné kolo bolo vo februári a krajské v marci. Celé to obdobie som chodil do kostola a modlil sa, aby sa mi to podarilo. A podarilo sa.

• Čo bolo pre teba na učení najťažšie a čo ťa bavilo najviac?

Učiť sa dátumy, hlavne tie menej významné a tiež aj životopisy menej významných osobností. Najviac ma bavilo medzivojnové obdobie, diktatúry, to je moja srdcovka.

• Prečo práve dejepis, čo ťa inšpiruje k učeniu?

Dejepis ma baví už od 5. ročníka. No tam to bolo len také ľahké, zo-

pár faktov. Od 6. triedy to už bola poriadna história, ktorá ma naozaj zaujíma. A moja inšpirácia? Rodičom chcem dokázať, že učenie je rovnako dôležité ako manuálna práca.

• Rodičia sa teda tešili, keď si vyhral?

Jasné, boli veľmi radi a aj prekvapení. Na kraji som bol prekvapený aj ja, že som vyhral. V okresnom kole som veril, že sa zmestím do prvej trojky, ale na kraji nie.

• Ako prebiehalo krajské kolo, mal si trému?

Konalo sa v Martine. Myslel som, že to bude v historickej budove prvého slovenského gymnázia, no ostal som sklamaný. Bolo to v takej „panelovej“ škole. Trému som ani nemal, možno trochu zo začiatku. Trochu ma mrzí, že som poplietol roky začiatku pôsobenia Ruskej dumy, namiesto 1918 som

napísal 1917, to by ma ešte možno posunulo na 2. miesto.

Čo ty a dejepis v budúcnosti?

Chcel by som ísť na olympiádu aj v tomto školskom roku a potom si ďalej vedomosti z dejepisu zdokonaľovať na gymnáziu, ak ma tam prijímú.

Spolužiáci z 9. B

Čarovná kniha

Rozpoviem vám, milé deti, o tom, ako ten čas letí. Nie o tom, kde bolo, tam bolo, ani o tom, kde sa piesok lial a voda sypala, ale skutočný príbeh o tom, čo sa mi naozaj stalo.

Volám sa Zuzka a na moje jedináste narodeniny som dostala krásnu knihu o rozprávkovom svete dievčat. Keď mi ju pri gratulácii teta dala, zablahoželala mi, jedným očkom na mňa žmurkla a povedala: „Uži si čítanie.“ Vtedy som nechápala, prečo také slová. Čítanie a užiť si ho, otrava!

Večer po oslave som predsa len otvorila knihu. Len tak zo zvedavosti. No po prečítaní prvých viet som sa od nej nemohla odtrhnúť. Akoby zrástla s mojim telom i myslou. Ponorila som sa do sveta rozprávok. Ja, skutočná bytosť, som sa ocitla v rozprávke a dokonca som sa stala jej súčasťou a hlavnou postavou. Volala som sa Stela. Bola som princezná. Žila som v zámku a vlastnila som bieleho jednorožca s farebnou hrivou a chvostom. Skrátka, žila som ako princezná. Zažila som kopec dobrodružstiev. Moji rodičia boli kráľ a kráľovná a moji dvaja bratia boli princami.

Raz som so Starsonom, mojim jednorožcom, bola na prechádzke a všetky zvieratá v lese sa s na-

mi živo rozprávali a dokonca sa mi klaňali. Bola som akoby kráľovnou lesnej zvieracej ríše. Sťažovali sa na zlých lesných škriatkov, ktorí im robili zle.

Spolu so Starsonom sme sa teda rozhodli proti nim bojovať. Nastražili sme pre nich všelijaké pasce, pochytali ich a pustili až vtedy, keď slúbili, že nebudú lesným obyvateľom škodiť.

Vždy a všade kade sme chodili, sme sa snažili, aby dobro vyhralo nad zlom, aby bola krivda porazená. O to predsa v každej rozprávke ide. Nakoniec sa nám to podarilo a celé kráľovstvo sa tešilo. Kráľ s kráľovnou (teda moji rodičia) usporiadali veľkú oslavu, na ktorej som tancovala až do rána.

V tom tanečnom kolotoči som zrazu knihu dočítala a opäť sa ocitla vo svojej izbe. Svoju úlohu som splnila. Tým, že som čarovnú knihu prečítala do samého konca, zachránila som rozprávku a porazila zlo.

Kúzlo v knihe už pominulo. No i tak, keď ju niekedy otvorím a za-

Sihelník

Moja obec je výnimočná, že je tu cirkevná škola. V našej obci máme kríž, kaplnku a svätyňu na sĺpoch. Tak tiež máme minerálnu vodu a pilskový prales.

tvorím oči, spomeniem si na všetky dobrodružstvá, ktoré som v knižke prežila. Ba dokonca oslovím mamínu: „Vaša výsosť.“ A keď teta príde na návštevu, vždy pri odchode žmurkne, usmeje sa a povie: „Po-zdrav Starsona.“

**Zuzana Vonšáková, 6. A,
1. miesto v celoslovenskej
literárnej súťaži
GALÉRIA TALENTOV**

Jar

Už k nám prišla jar,
s ňou i lastovičiek pár.
Slniečko nám krásne svieti,
tešia sa dospelí i deti.
Bicykel už vyťahujem,
na trampolíne vysoko poskakujem.
Na lúkach kvietky rozkvitajú,
celú ju pekne prevoňajú.
Zemiaky sme posadili,
jarné práce porobili.
Prechádzky, výlety a kopček zmrzliny,
už sa všetci tešíme na prázdniny.

Samuel Chudják, 4. B,

**3. miesto v okresnom kole
literárnej súťaže Literárny Majáček**

Na prechádzke

Kráčam si tak v lese sám,
náladičku dobrú mám.
Preskočím hneď veľkú mláku,
keď zacítim vôňu sladkú.

Pod listami červená sa,
na srdiečko podobá sa.
Malá sladká jahôdka,
to je ale lahôdka!

Sedmokráska, konvalinka
v nich malá včielka spinká.
Slniečka, vlčí mak
pozberám vás, veru tak.

Uvijem z nich kytičku
pre moju milú mamičku.
Nazbieram jej i jahôd do dlane,
určite z nich aj očkovi ostane.

Emil Bielák, 4. B,

**2. miesto
v okresnom kole
literárnej súťaže
Literárny Majáček**

Sihelnianske povesti

Ako obor staval Hrádok

Stalo sa to dávno, keď ešte v Sihelnom bolo málo ľudí a po okolitých lesoch sa rôzne zvery a obri potulovali.

V lesoch nad Oravskou Polhorou sa usadila pracovitá obryňa, ktorá postavila Babiu horu. No v sihelnianskych lesoch sa potuloval lenivý obor. Nič sa mu nechcelo, ani prstom pohnúť. Lenže smutno mu bolo samému, tak si občas zašiel za obryňou na Babiu horu. Postupne sa do nej zamiloval a aj za ženu by si ju bol rád vzal,

lenže obryni sa veru nepáčila jeho lenivosť.

„Ak mi do zimy postavíš hrad, vezmem si ťa,“ zahlásila obryňa.

„A veruže postavím,“ zaumienil si obor.

Vrátil sa do sihelnianskych lesov a začal skaly nosiť na kopu. Lenže lenivosť bola silnejšia ako láska k obryni, preto mu práca išla

veľmi pomaly. Raz pršalo, raz bolo horúco, raz ho bolela ruka, inokedy noha, výhovorku si on veru vždy rýchlo našiel. A tak sa priblížila jeseň a obor mal iba zopár skál na kôpke.

„Tak ako ti to ide s tým hradom?“ prišla sa do sihelnianskej doliny pozrieť obryňa.

Ej, zľakol sa obor. Veď ešte ani základy nemá! A tak začal vymýšľať: „A nestačilo by, a nestačilo by, keby som ti iba taký malý hrad, hrádoček postavil?“

„Postav hrádoček alebo hradok a uvidíme, či sa mi bude páčiť,“ povedala obryňa.

Lenže obor, ktorý poriadnu robotu nikdy nerobil, nevedel ani

ako malý hrádok postaviť. Doniesol ešte zopár skál, ale keď začali prvé mrazy a z neba padali prvé snehové vločky, uvedomil si, že žiadny hrad nepostaví.

Hanbil sa obryni do očí pozrieť, tak sa vytratil zo sihelnianskych lesov a nik ho viac nevidel. Zostal po ňom iba malý kopček, ktorý z jednej strany zarástol kríkmi a stromami a z druhej ešte vytŕčajú skaliská. Domáci ho dodnes volajú Hrádok.

**Karin Stašová, 6. B,
1. miesto
v okresnom kole
literárnej súťaže Literárny
Majáček**

Tri lipy

Za dedinou Sihelné sú dnes chatky ľudí, lesíky, obrobené polia a vyše nich sa mocne týčia tri lipy. Nebolo to však vždy tak. Kedysi tam boli iba pasienky a lúky. Neboli však prázdne. Žili tam víly. Víly boli vznešene jemné a pôvabné stvorenia. Spolu sa hrali, tancovali a spievali.

Raz sa však stala vec, ktorú žiadna z nich nečakala. Na okraji ich lúky si začal stavať obydlie jeden mládenec. Víly ho tu nechceli, a tak ho chceli vystrašiť a odlákať z ich kvetnatých lúk. No keď k nemu prišli, uvideli nádherného mládenca, ktorý všetkým trom padol do oka. Od úžasu a zaľúbenia ich prešla chuť vyháňať mladíka z lúky. Mládenec si všimol nepozvaných hostí a aj jemu padli do oka. No najviac tá najmladšia, víla Anulienka, s nádhernými

zlatožltými vlasmi, v ktorých bola jej nesmrteľnosť. Jej staršie sestry si všimli úžas mládenca nad krásou ich sestry a začali jej závidieť šťastie. Nebolo noci, ktoré by nestrávili spolu. Ich láska rozkvitla a ich dôvera bola čoraz väčšia. Väčšinou sa stretali na okraji lúky a tam si hovorili, ako sa majú radi. Všade, kde milenci prišli, začalo všetko rozkvítať všakovými kvietkami. Anulienkine sestry nezniesli pohľad na ich lásku. Dohovárali jej, že je to len obyčaj-

ný smrteľník, že ju sklame, opustí. Túžobne očakávali koniec ich lásky, ale ten neprichádzal. Namiesto toho, ich láska ešte väčšmi vzrastala. Sestry to už ďalej nemohli zniesť a rozhodli sa, že ich lásku zničia. Vyčkali na Anulienku na kraji lúky a začali od nej vyzvedať tajomstvá lásky. Chceli skaziť ich dôveru, pretože keď vo vzťahu nie je dôvera, nie je ani láska. Ona im však nič neprezradila a začala sestry karhať za ich zlobu, nenávisť a závisť. To staršie sestry tak rozzúrilo, že ju začali biť tak zákerne, že jej vytrhli hrst krásnych zlatožltých vlasov. Anulienka padla nevládne na zem a jej posledné slová boli: „Nikdy ho neprestanem milovať.“ Víly sa zhrozili nad tým, čo spôsobili. No už bolo neskoro. Kto zlo rozsieva, ten zlo žne. Pomaly začali ich údy me-

raviť, víly sa premieňali na stromy. Nohy sa stali koreňmi. Trup sa stal kmeňom. Hlava sa stala korunou a ruky konármi stromu. Ich slzy sa stali listami a premenili sa na dve lipy.

Keď mládenec našiel mŕtve telo svojej milej, horko zaplakal. Veľmi rýchlo pochopil, čo sa stalo a čo sú to za lipy. Aj napriek hnevu, ktorý v sebe mal, pochoval najmladšiu vílu k svojim dvom sestrám. Po čase z jej hrobu vyrástla tretia lipa, tri sestry-víly ostali pospolu. Ich krásu si môžete prijsť kedykoľvek pozrieť. Lemujú cestu, ktorá vedie spoza dediny ku lyžiarskemu stredisku.

**Kristína Pindjaková, 6. B,
2. miesto v okresnom kole
literárnej
súťaže Literárny Majáček**

Anketôčka otvor očká ...

HURÁ, našiel som hríb!

Prijemná ranná rosa, vôňa lesa, čerstvý vzduch a džavotavý spev vtákov.

Zberateľské úlovky Maroša Briška z 9. A

V ruke košík a pred vami poriadny lesný nerovný terén, ktorý s ľahkosťou zdolávate lebo pozoráte, kedy zbadáte prvý dubáček, alebo inú jedlú hubu. Určite každý z vás pozná tú radosť, keď sa

už pred vami konečne ukáže hneď hlavička a spod listia či trávy na vás vykuká dubáček. Je to síce typická prázdninová aktivita, no keď je vhodné počasie, môžeme si ju vychutnať aj v septembri a ďalších školských mesiacoch.

Mnohí ani huby nekonzumujú, no ich zber je pre nich relaxom, súčasťou pohybovej aktivity a nazeranými hribíkmi potešia svojich blízkych.

Pri zbere húb však treba byť ostražitý. Netreba zbierať tie, ktoré dobré nepoznáme, pretože by nám mohli uškodiť. Muchotrávku červenú isto každý pozná, no jedovatejšou je muchotrávka zelená, ktorá sa podobá na bedľu. Jedla z húb treba vždy správne tepelne upraviť.

Prvé jedlé huby vášniví hubári môžu nájsť v marci a posledné rastú až do neskorej jesene. Odhaduje sa, že na Zemi rastie (žije) asi 1,5 milióna druhov húb. V súčasnosti je opísaných iba 5 % z tohto počtu. Na Slovensku má-

me zaznamenaných 5 104 druhov húb. Medzi najobľúbenejšie patria: smrčok česky, dubák, modrák, májovky, sovy, bedle.... No najväčšej popularite sa teší dubák. Svedčia o tom aj výpovede našich žiakov. Hubárčia naozaj radi a so svojimi hubárskymi úspechmi sa delili aj s nami. Aj keď tohtoročná hubárska sezóna nebola bohužiaľ, hubári veria, že to najlepšie „dubákové“ ešte príde v septembri.

Nina Kolčáková, 6. A

Foto: Adam Vronka, 9. B

• Na huby chodíme radi všetci z rodiny. Toto leto som bol s otcom v robote v Čechách a tam ich bolo naozaj požehnane. Rástli dokonca aj na poľných cestách. Nazbierali sme ich požehnane. No tu u nás ich veľa nerástlo, aspoň nám sa nedarilo veľa nájsť.

Adam, 9. B

• Túto letnú zábavku si nenecháme ujsť. Huby zbierame celá rodina. Je to vždy príjemný rodinný výlet. Veľa sa nasmejeme. Minule však bola mamina sama a našla až 120 pravých hríbikov.

Zuzka, 6. A

• Na huby chodím veľmi rád. Vždy sa potom teším na hubovú polievku, ktorú vie najlepšie uvariť moja mama.

Martin, 6. B

• Ja na huby nechodím rada. Vždy len obijem kolená a nohy, mám samé modriny a nikdy nič nenájdem.

Žaneta, 9. B

• Moje oči veľmi huby nevidia. Musím na hube prepadnúť, aby som ju našla. Neviem, prečo to tak je, asi som nejaká „huboslepá“. Ale chodím na ne rada. Vždy ide s kamarátkami a je sranda.

Miška, 9. B

• Na huby chodím rád, rád ich aj jem. Sušíme ich aj na zimu.

Roman, 4. B

• Huby zbieram rada, ale nerada ich jem. Akosi mi nechutia pripravené na žiadny spôsob. Zbieram len kuriatka a dubáky, tie poznám najlepšie. Iných sa obávam.

Emma, 8. B

• Cez leto som bol na huby len dvakrát. Nie je to síce nejaký môj koníček, ale je fajn previezť sa, poprechádzať sa po lese a to, že nájdeš nejakú hubu je veľmi príjemné. No ani zďaleka nie som žiadny skúsený hubár.

Maroš, 9. A

• Huby mi nechutia, no zbieram ich rada, hoci toto leto som na ne nebola.

Dominika, 8. A

• Najradšej mám hubovú praženicu. Zbieram ich rád. Tento rok som bol na ne dvakrát a celkom sa mi darilo.

Filip, 8. B

9 MÝTOV @ HUBÁCH

1. MÝTUS

Huby by sa mali rezať čo najnižšie pri zemi!

PRAVDA

Huby by sa mali zo zeme vyberať celé a obkrájať až potom. Pri odrezávaní človek ľahko prehliadne niektoré dôležité určovacie znaky.

2. MÝTUS

Huby sa môžu zbierať do čohokoľvek!

PRAVDA

Huby by sa mali zbierať do vzdušných košíkov, aby sa nezaparili.

3. MÝTUS

Na otravu hubami je najlepšie vypíť mlieko!

PRAVDA

Mlieko, naopak, urýchľuje vstrebávanie jedov, ktoré sú rozpustné v tukoch. Pri otrave sa podáva len voda a živočíšne uhlie.

4. MÝTUS

Huby rastú najviac ráno!

PRAVDA

Huby rastú stále rovnako, možno cez deň aj rýchlejšie. Ráno ich je viac len preto, že v noci ich nikto nezberal.

5. MÝTUS

Kov odhalí jedovaté huby!

PRAVDA

Neodhalí. Strieborná lyžička nescernie, ak ňou pomiešate jedovaté huby, ani cibuľa nezhnedne. Ani petržlenová vňať nezozltnie.

6. MÝTUS

Huby obhryzené zvieratami sú jedlé!

PRAVDA

Nie sú. Slimák si pokojne pochutná aj na muchotrávke zelenej a veveričky tiež môžu jesť huby, po ktorých by nám prišlo zle.

7. MÝTUS

Jedovaté huby po rozrezaní zmenia farbu!

Septembrové zberateľské úspechy pani učiteľky Bolibruchovej

Roman Vronka zo 4. B

Veľký a malý kamarát Zuzky Vonšákovovej

Aperitív ochráni pred jedmi!

PRAVDA

Mnohé modrejúce hríby sú jedlé a chutné a naopak, muchotrávka zelená farbu nemení.

8. MÝTUS

Ak pália alebo majú odpudivú chuť, sú jedovaté!

PRAVDA

Muchotrávka zelená vraj chutí výborne!

9. MÝTUS

PRAVDA

V žiadnom prípade. Maximálne urýchli vstrebávanie jedov a ich účinok.

Nina Kolčáková, 6. A, internet

Tak toľko hríbiv našla pani učiteľka Nováková v Zákamennom.

VARÍME / PEČIEME S ÚSMEVOM

Zemiaky sa dajú v kuchyni využiť naozaj všakovakým spôsobom. Okrem toho, že sú tradičnou prílohou, sú aj neodmysliteľnou súčasťou polievok ba i dezertov. My sme poblúdili po nete a do jesenného Úsmevu pre vás vybrali to najlahšie z najľahšieho. Keďže sme to zvládli my, vy to zvládnete so stopercentnou istotou.

Pečené zemiaky s rozmarínom

Suroviny:
800 g zemiaky
3 PL olivový olej
4 vetvičky rozmarínu
hrubozrnná soľ

do vyhriatej rúry na 180 °C. Na zemiaky poukladáme malé vetvičky rozmarínu. Pečieme cca 50 minút.

Postup:

1. Umyté zemiaky v šupke dáme variť do vriacej osolenej vody. Varíme približne 10 až 15 minút.
2. Potom zemiaky nakrájame na menšie kúsky, poukladáme na plech, pokvapkáme olivovým olejom, posypeme soľou a vložíme

Pečené zemiaky so syrom

Suroviny:
1 kg zemiak
2 ks natvrdo uvarené vajce
2 ks kyslá uhorka
2 ks cibuľa
2 ks jablko
150 g syr
soľ, korenie, horčica

nakrájame na malé kúsky. Ochutíme soľou, korením, horčicou a naplníme zmesou zemiaky. Prekryjeme plátkom syra a zapečieme chvíľu v rúre.

Postup:

1. Pekné, veľké zemiaky upečieme v šupke v rúre. Prekrojíme napoly a vydlabeme vnútro.
2. Vajcia, uhorky, cibuľu, jablko

Šišky zo zemiakov

Suroviny:
120 g cukor
42 g droždie
4 ks uvarené zemiaky v šupke
4 PL olej
2 ks vajce
1 kg hladká múka
1/2 liter mlieko
rum, soľ

Postup:

1. Oddelíme žĺtky od bielka a z bielkov vyšľaháme tuhý sneh. Múku, cukor, žĺtky, olej, trochu rumu, soli, nastrúhané zemiaky dáme do misy. V mlieku zarobíme kvások, pridáme do mi-

sy s cestom a vypracujeme vláčne cesto. Do cesta pridáme sneh a necháme kysnúť.

2. Potom cesto vyvaľkáme na hrúbku 2 cm, povykrajujeme šišky a necháme podkysnúť 10 minút. Vyprážame na horúcom oleji. Najprv ich smažíme zakryté a druhú stranu smažíme odkryté.

Kyslá zemiaková polievka s hubami a vajcom

Suroviny:
800 g zemiaky
100 g čerstvé huby
5 g cukor
40 g múka
2 dl kyslá smotana
4 ks vajce
podľa chuti ocot, soľ, voda, bobkový list, čierne korenie

Postup:

1. Nakrájané zemiaky a huby zalejeme vodou, osolíme, pridáme korenie, bobkový list a varíme. Uvarené zahustíme zátrepkou z kyslej smotany, múky a povaríme

2. Podľa chuti pridáme ocot a cukor. Podávame aj s vajcami uvarenými namäkko.

Pripravili:

Diana Kutláková,
Sabína Mácsodiová,
Rebeka Kuráková, 9. A

VO SVETE VIDEO

Vedieť ohodnotiť dobrú fotografiu alebo video vyžaduje určitý prehľad. O tom by vám mohli porozprávať žiaci z 8. A, ktorí v júni absolvovali workshop s odborníkom na intermediálnu tvorbu Mgr. art Adamom Motýľom.

„Som veľmi rád, že p. učiteľka Staniková pozvala odborníka, ktorý nás naučil, ako narábať

s kamerou a dokázali sme vytvoriť pekné video o našej škole.“

„Treba mať pri tom silné nervy a trpezlivosť.“

„Sú 2 spôsoby. Pohyb kamerou alebo pohyb objektu. Striedame celok, polocelok, detail. Pozor, volíme jeden typ písma na celé video.“

Výsledok žiackych snažení vyvesíme čo najskôr na webovej stránke školy.

-red

Z VÝTVARNEJ TVORBY NAŠICH ŽIAKOV

Mačky, triptych, Viktória Ďubašaková

Ema Kutláková

Ruža: Nina Ďubašaková

Anežka Stašová

V sochárskom ateliéri

Viete, koľko práce a času trvá sochár pri tvorbe bronzovej sochy na námestie?

Asi jeden rok. Kresebné štúdie, malý model, model z hliny v plánovaných rozmeroch, výroba formy a odlievanie do bronzu vo vypalovacej peci.

Siedmaci a ôsmaci mali možnosť vidieť, ako sa rodí socha u umelca Petra Kolčáka. Práve

mal vymodelovanú 2,30m sochu M. R. Štefánika, ktorá bude stáť na námestí v Spišskej Belej.

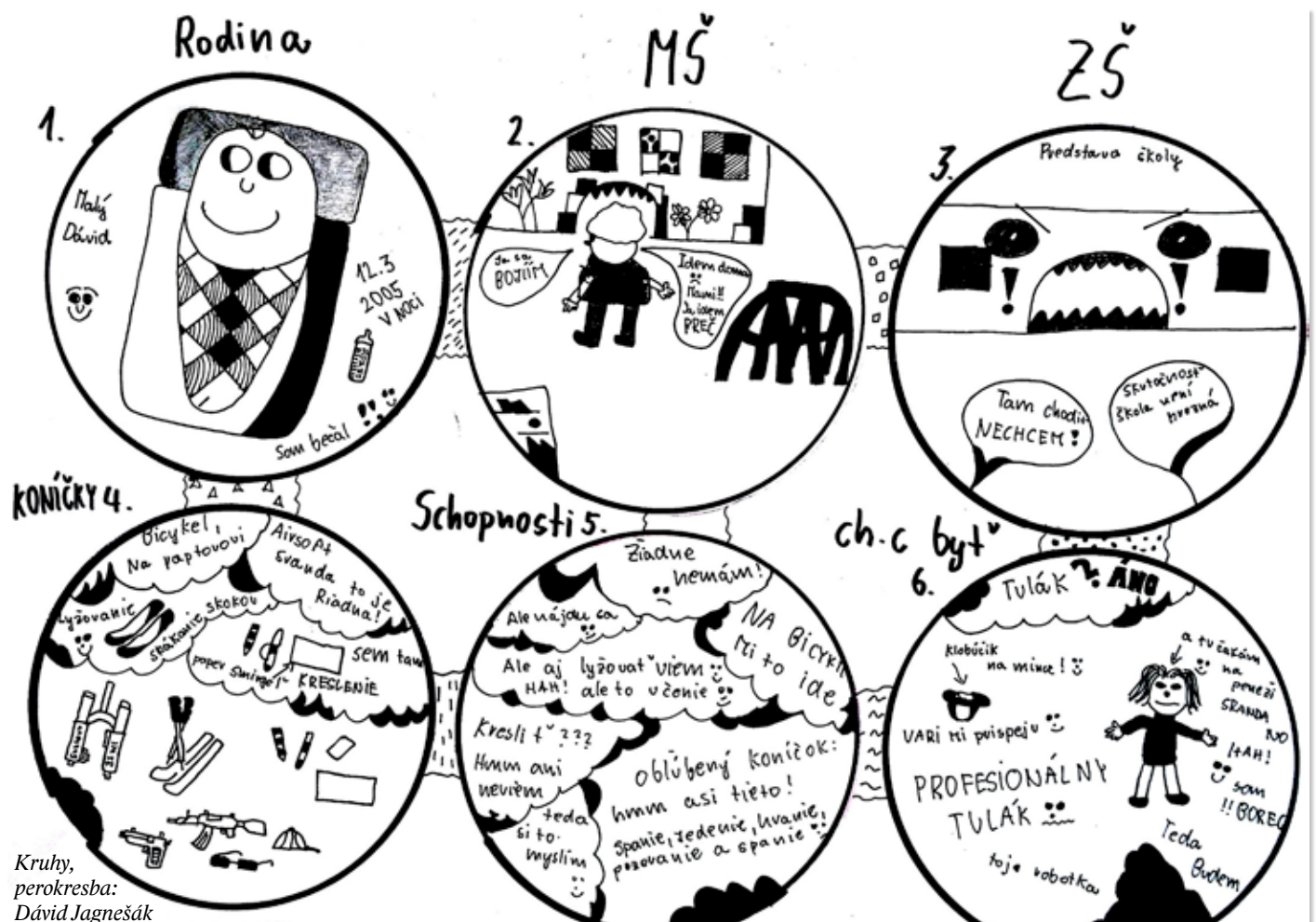
Peter Kolčák urobil bronzový reliéf Titusa Zemana, ktorý visí na stene v našom kostole. Za dedinou je reliéf sv. Huberta a pred kostolom v Oravskej Polhore stojí socha Jána Pavla II., ktorú odlieval do bronzu náš rodák. Aj v Duľove, aj v Liesku, aj v Bardejove môžete prechádzať okolo jeho bronzových

vých plastík a pochvalovať si / veď to je náš.

V septembri vystavuje v Galérii Shurger v Tvrdošíne. Ak pôjdete okolo, určite sa tam zastavte.

-red

O s e m s m e r o v k a

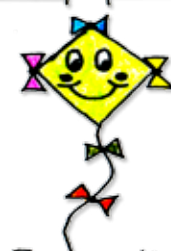
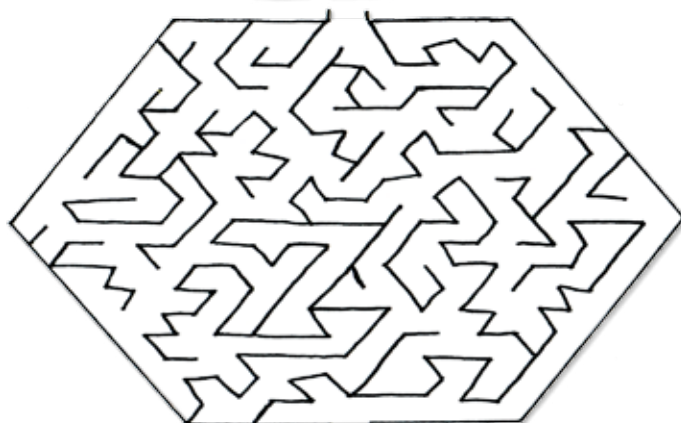
J	E	L	E	Ň	H	R	O	Z	N	O	T	H	R	O	M	Š
E	G	A	A	P	R	Í	L	U	O	V	U	R	A	K	O	K
S	R	S	R	E	Í	K	Á	B	H	O	L	O	V	O	S	O
E	E	T	K	S	B	U	B	N	Y	C	I	C	O	K	T	L
Ň	Š	O	S	A	Y	J	A	L	H	I	P	H	V	U	E	A
U	A	V	I	E	T	O	R	E	O	E	Á	U	I	L	P	N
F	R	I	G	L	U	C	H	O	V	S	N	S	J	I	L	N
Á	K	Č	A	J	A	B	L	K	O	L	E	S	O	A	O	A
K	A	K	L	I	E	Š	Ť	O	R	A	L	I	N	R	E	N
O	N	A	N	U	K	U	R	I	A	T	K	O	H	E	Ň	M
Š	Ň	Č	A	J	K	A	U	Š	I	A	K	V	O	J	N	Y
E	K	K	O	U	U	T	Ž	A	B	A	A	O	R	O	L	H
L	E	A	L	C	K	A	A	N	A	N	A	S	T	R	O	M
A	I	K	E	H	U	K	B	U	B	L	I	N	K	A	Á	Y
U	L	I	T	A	Č	V	A	G	U	V	H	C	A	J	A	Z
T	U	L	E	Ň	K	L	B	Á	K	O	L	A	J	O	J	O
O	B	L	O	H	A	S	A	T	J	Z	A	P	A	J	R	B

J E S E Ň, J E L E Ň, L A S T O V I Č K A, E G R E Š, H R Í B Y, Š A R K A N, N A N U K, H R O Z N O, K A Č K A, K U R I A T K O, O V O S, S T R O M, H M Y Z, Z A J A C, B U B N Y, Č A J, Č A J K A, R U Ž A, O S A, Ž A B A, Z U B, O V O C I E, J A B L K O, V I E T O R, K L I E Š Ť, O L O V O, A N A N A S, H Y M N A, Ň U F Á K, Ž A B A, O K U L I A R E, K O Š E L A, A U T O, Č A P, T U L I P Á Ň, O B L O H A, H R O C H, T U L E Ň, U L I T A, J O J, L I E K, N O H Y, O H E Ň, B A B A, J U C H, I S K R A, I G L U, U C H O, H U S, H N O J I V O, N U G Á T, B U B L I N K A, H R O M, M O S T, V L N A, S L I V K A, K U K U Č K A, J O J O, V O Z, I H L A, A P R Í L, T E P L O, A N N A, P E S, U Š I A K, H O V O R I A, K O L E S O, B U K, T E L O, K U K U Č K A, V O J N Y, I H L A, O R A L I, O R O L, O K O, Z O B

Vanesa Kekeláková, Natália Pientáková, 6. A

Emma Kutláková 8.B

Emma Kutláková 8.B

Anton Kutlák 8.B

Emma Kutláková 8.B

